

Hvad er fornuftige indeklimaparametre og hvordan overvåges det om bygningen overholder det?

Pawel Wargocki, DTU, Professor
Davide Calì, CLIMIFY, COE

TRY IT YOURSELF!
app.eu.climify.com

Username: **feelthecomfort**
Password: **savetheclimate**

Presented by

Climify

& by
%

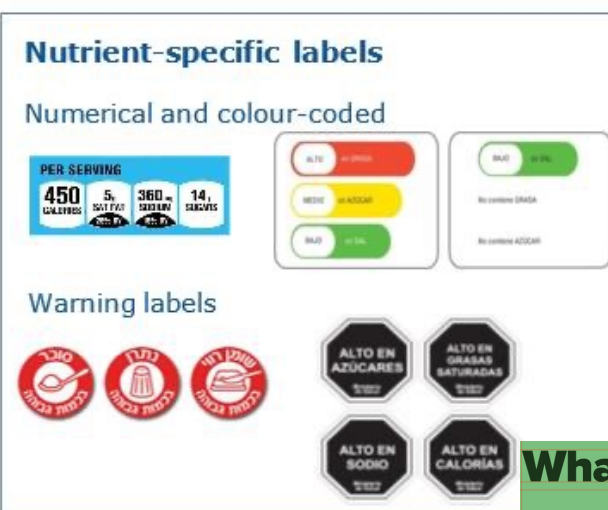
DTU Sustain

Institut for Miljø- og Ressourceteknologi

VI ER OMGIVET AF FORSKELLIGE MÆRKEORDNINGER

Nutrient-specific labels

Numerical and colour-coded

Warning labels

Summary labels

Positive logos

Graded indicators

9 325 5 047863

What is h-index

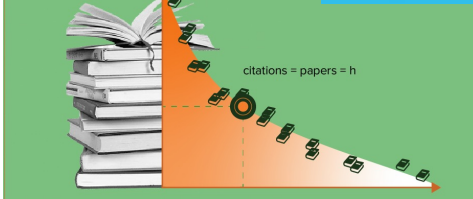
Canada Health Check

The Netherlands

Nordic Keyhole (Sweden, Norway and Denmark)

The Heart Symbol Finland

Facts Up Front: An initiative of the Food Marketing Institute (FMI) and the Grocery Manufacturers Association (GMA), United States

TRAFFIC LIGHT LABELLING

Desirable Neutral Undesirable

INGEN METODE TIL MÆRKNING AF INDEKLIMA/INDEMILJØET

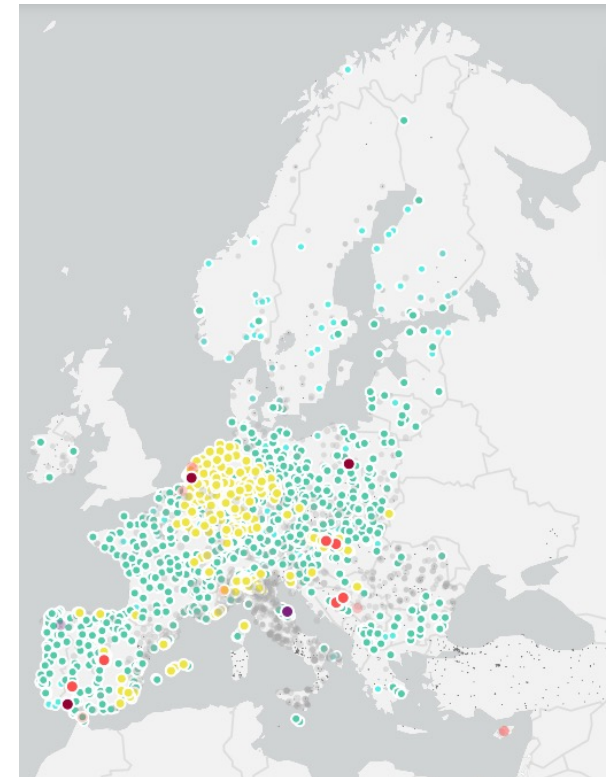
Nutrition Facts	
Serving Size 1 cup (228g)	
Servings Per Container 2	
Amount Per Serving	
Calories 250	Calories from Fat 110
% Daily Value*	
Total Fat 12g	18%
Saturated Fat 3g	15%
Trans Fat 3g	
Cholesterol 30mg	10%
Sodium 470mg	20%
Potassium 700mg	20%
Total Carbohydrate 31g	10%
Dietary Fiber 0g	0%
Sugars 5g	
Protein 5g	
Vitamin A	4%
Vitamin C	2%
Calcium	20%
Iron	4%

* Percent Daily Values are based on a diet of other people's misdeeds.

	Calories: 2,000	2,500
Total Fat	Less than 65g	80g
Sat Fat	Less than 20g	25g
Cholesterol	Less than 300mg	300mg
Sodium	Less than 2,400mg	2,400mg
Total Carbohydrate	300g	375g
Dietary Fiber	25g	30g

Europæisk Luftkvalitets Indeks (udeluft)

HAR VI BRUG FOR INDEKLIMAMÆRKNING?

- Mangel på indeklimamærkning eller uenighed om, hvad der skal udgøre sådan en mærkning, er en væsentlig barriere,

der holder tilbage innovationen af indeklimateknologier,

der fremmer udokumenterede metoder til måling af indeklimateknologier,

der nægter deres høje effektivitet og autenticitet, hvilket alt sammen resulterer i at undervurdere vigtigheden af indeklimateknologier i forskellige kreditordninger relateret til bygget miljø

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV (EU) 2024/1275 AF 24. APRIL 2024 OM BYGNINGERS ENERGIMÆSSIGE YDEEVNE

Artikel 13

Tekniske bygningsinstallationer

4. Medlemsstaterne fastsætter krav til gennemførelsen af passende standarder for indeklimaets kvalitet i bygninger for at opretholde et sundt indeklima.
5. Medlemsstaterne skal kræve, at nulemissionsbygninger, der ikke anvendes til beboelse, udstyres med måle- og kontrolanordninger til overvågning og regulering af den indendørs luftkvalitet. I eksisterende ikke-beboelsesbygninger skal der stilles krav om installation af sådanne anordninger, når en bygning gennemgår større renoveringsarbejder, såfremt det er teknisk og økonomisk muligt. Medlemsstaterne kan kræve, at sådanne anordninger installeres i beboelsesbygninger.

OVERVÅGNING OG DOKUMENTATION AF KVALITETEN AF INDEMILJØ ER AF AFGØRENDE BETYDNING

- Nyttige data for alle bygningsinteressenter og yderligere incitamentter til forbedring af kvaliteten af inde miljø
- Oprettelse af benchmark, reference, opbygning af database
- Overvågning af præstation - overholdelse og vedligeholdelse
- Input til bæredygtige investeringer og teknologiske fremskridt
- Input til kontrol og kunstig intelligens
- Input til energisimulering og reducere af performance-gap
- Input til økonomiske beregninger
- Demonstrer usynlig - beboerne føler sig trygge (ingen risici)
- Øget opmærksomhed

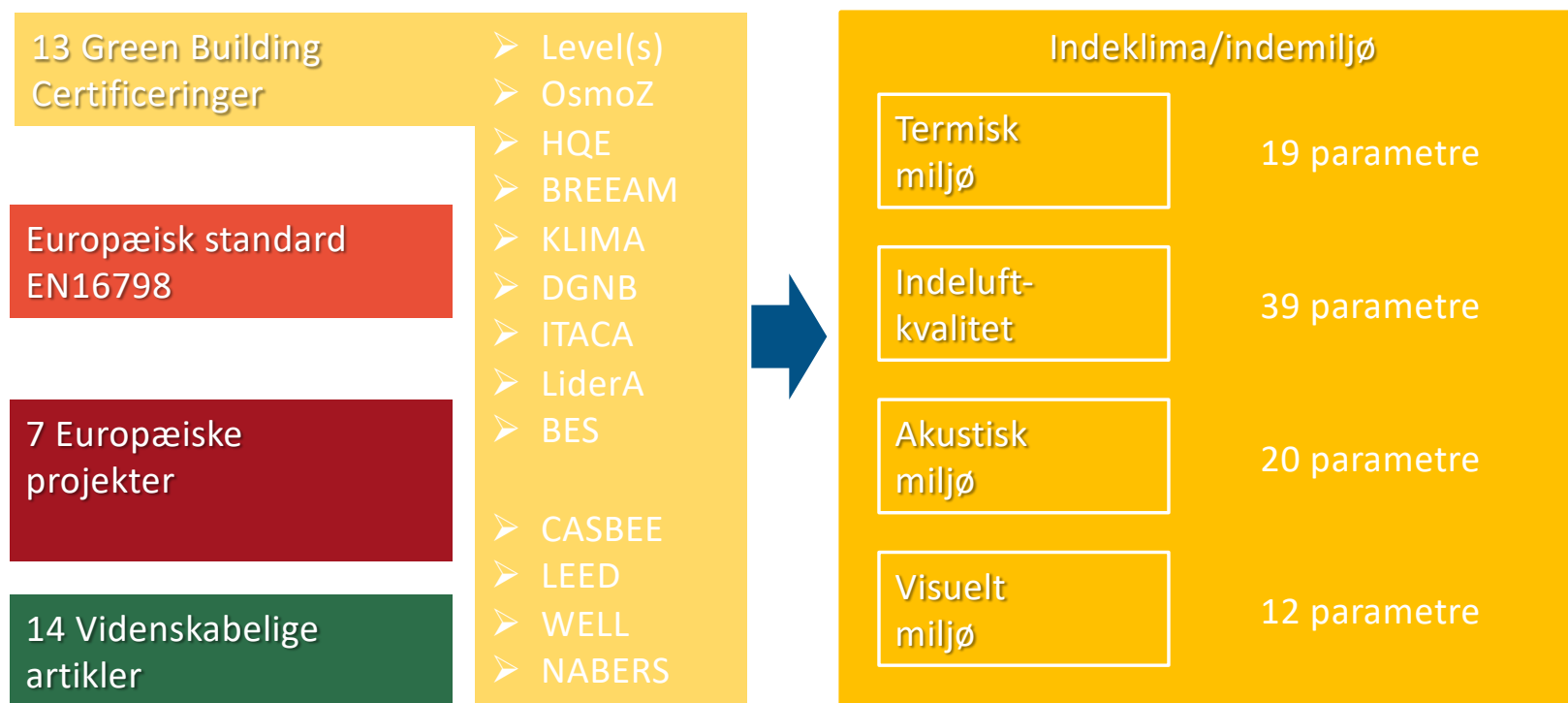

HVIS DU STADIG TVIVLER...

- .... så gæt indeluftkvalitet nu

FORSKELLIGE INDEKLIMAPARAMETRE ER INKLUDERET I NUVÆRENDE CERTIFICERINGSORDNINGER OG STANDARDER

Kilde: Wei et al. (2020)

OFTEST BRUGT METODE TIL VURDERING AF INDELUFTSKVALITET

- Ventilationsrate
  - Kuldioxid (CO₂) (CO₂ => Ventilationsrate)
  - Koncentration of volatile organic compounds (TVOC)
  - Temperatur og fugtighed
-
- Acceptabilitet (eller percent utilfredse) af indeluftkvaliet
  - Klager over (eller tilfredshed) med indeluftskavtitet eller akute helbredssymptomer (SBS)

Vi har brug for et indeklima målestok

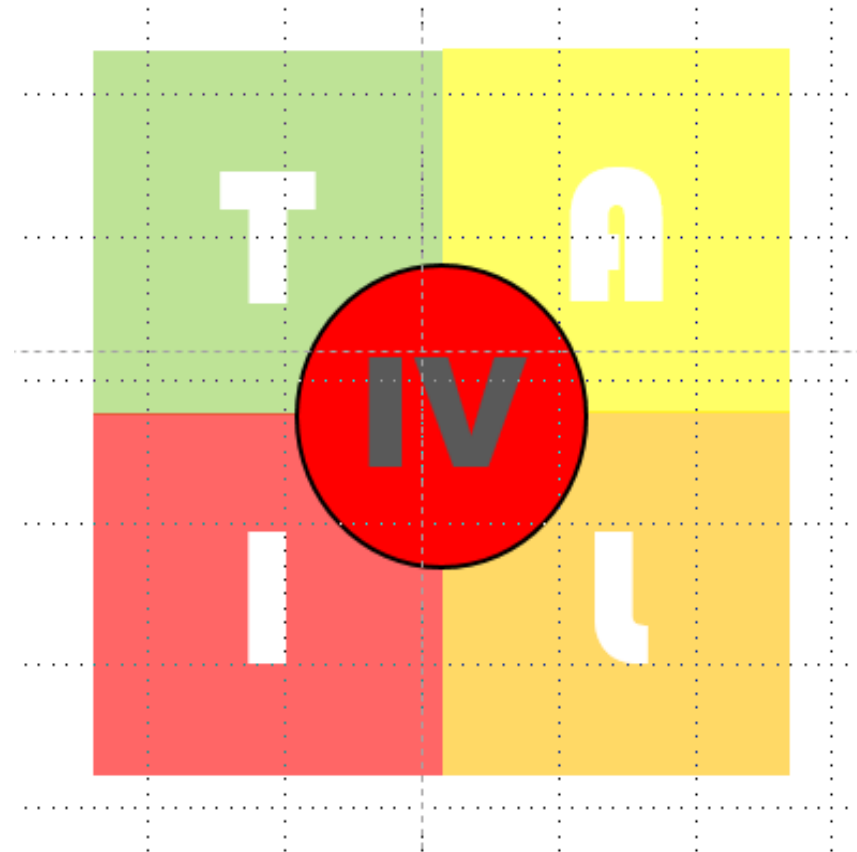
TAIL-ORDNING TIL AT VURDERE KVALITET AF INDEMILJØ (IEQ)

Fire komponenter:

- Termisk miljø
- Akustisk miljø
- Indeluftkvalitet
- Lys - visuelt miljø

Samlet kvalitet (IEQ):

TOLV PARAMETRE DEFINERER TAIL

	Parameter	Målinger	Modelering	Visuelt inspektion
<u>T</u>	Temperatur (°C)	x		
<u>A</u>	Støj (dB(A))	x		
<u>I</u>	CO ₂ (ppm)	x		
	Ventilationsrate (L/s)	x		
	Formaldehyd (µg/m ³)	x		
	Benzen (µg/m ³)	x		
	PM _{2.5} (µg/m ³)	x		
	Radon (Bq/m ³)	x		
	Relativ fugtighed (%)	x		
	Synlig skimmelsvamp (cm ²)			x
<u>L</u>	Dagslys faktor (%)		x	
	Belysningsstyrke (lux)	x		

KLASSIFICERING AF PARAMETRE INKLUDERET I TAIL: INDELUFTKVALITET

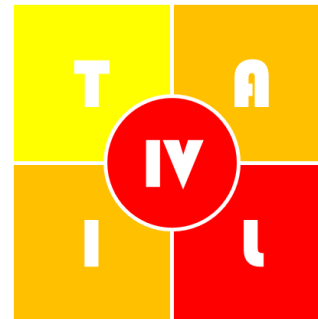

Quality of indoor air quality (I)	Green	Yellow	Orange	Red
Carbon dioxide (concentration above outdoors) ^{1,2}	≤550 ppm	≤800 ppm	≤1350 ppm	If other quality levels cannot be achieved
Ventilation rate ^{3,7}	≥(10 L/s/p + 2.0 L/s/m ² floor)	≥(7 L/s/p + 1.4 L/s/m ² floor) and <(10 L/s/p + 2.0 L/s/m ² floor)	≥(4 L/s/p + 0.8 L/s/m ² floor) and <(7 L/s/p + 1.4 L/s/m ² floor)	If other quality levels cannot be achieved
Relative humidity offices ^{2,4} hotel rooms ^{2,4,5}	≥30%≤50% 30% and ≤50%	≥25%≤60% ≥25% and ≤60%	≥20%≤70% ≥20% and ≤60%	If other quality levels cannot be achieved
Visible mold ^{6,7}	No visible mould	Minor moisture damage, minor areas with visible mould (<400 cm ²)	Damaged interior structural component, larger areas with visible mould (<2500 cm ²)	Large areas with visible mould (≥2500 cm ²)
Benzene ⁷	<2 µg/m ³	≥2 µg/m ³	no criteria	≥5 µg/m ³
Formaldehyde ⁷	<30 µg/m ³	≥30 µg/m ³	no criteria	≥100 µg/m ³
Particles PM _{2.5} (gravimetric) ⁷	<10 µg/m ³	≥10 µg/m ³	no criteria	≥25 µg/m ³
Particles PM _{2.5} (optical) ⁷	<10 µg/m ³	≥10 µg/m ³	no criteria	≥25 µg/m ³
Radon ^{7,8}	<100 Bq/m ³	≥100 Bq/m ³	no criteria	≥300 Bq/m ³

CASE STUDIER

Kontor
bygning

November – December
2019

Hotel

April 2019

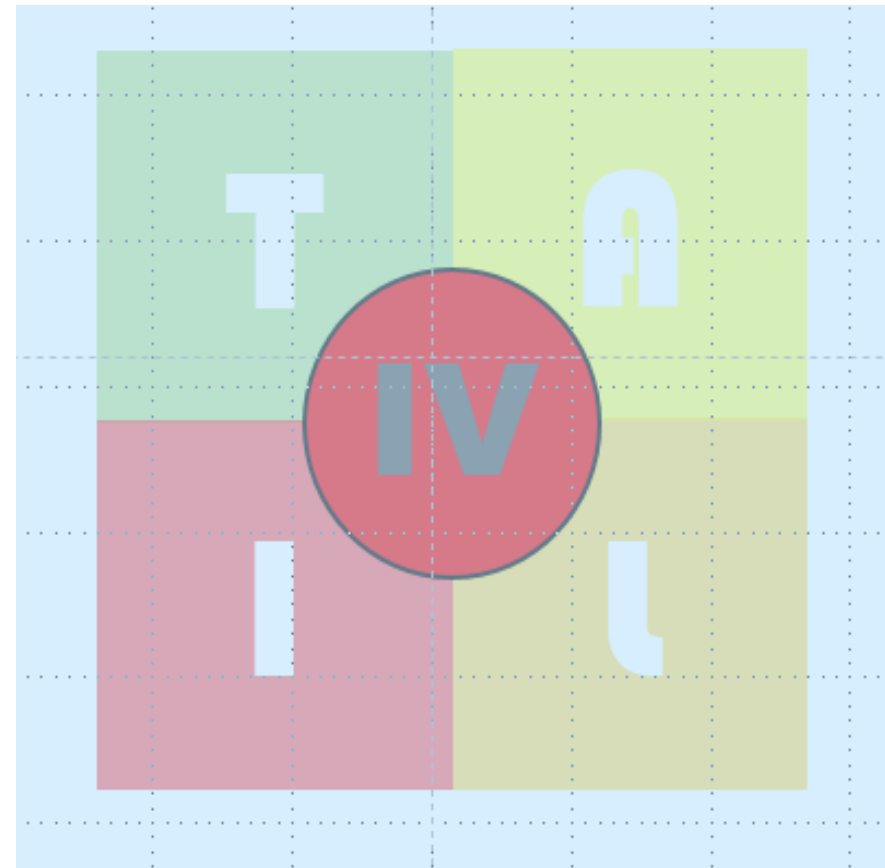
PREDICTAIL, EN METODE TIL VURDERING AF SIMULERET KVALITET AF INDEMILJØ (IEQ)

Fire komponenter:

- Termisk miljø
- Akustisk miljø
- Indeluftkvalitet
- Lys - visuelt miljø

Samlet kvalitet (IEQ):

-

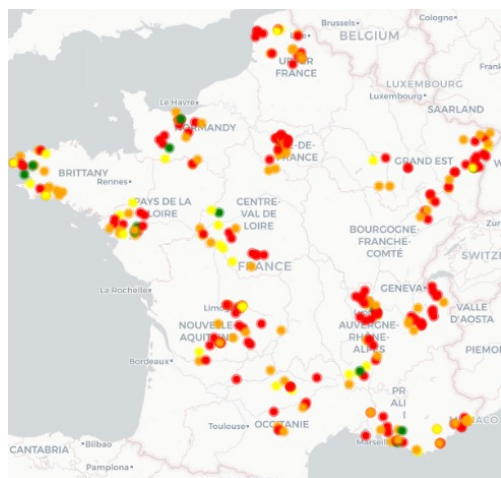
Kilde: Wei et al. (2021)

FAIRyTAIL (EVENTYR OM TAIL)

- Framework for vurdering af komponenterne og den overordnede kvalitet af inde miljø (IEQ)
- TAIL og PredicTAIL giver et komplet værktøj, der gør det muligt at karakterisere kvaliteten af inde miljø (IEQ) i bygninger.
- Muliggør sammenligninger på tværs af hele bygningsmassen, da det samme måleværktøj anvendes
- Præstationsmåling baseret på målinger og vurdering, ikke vurderingen af løsninger som muliggør t man kan opnå en vis kvalitet. Der gives ingen vilkårlige points.
- Ingen kompromis, ingen gennemsnit eller vægtning. Alle komponenter betragtet som vigtige.
- Omfatter både komfort og sundhed
- Enkel, men forventes at øge interesse af investorer, og kan udvikles videre
- Oprindeligt designet til hoteller og kontorer, men kan bruges til alle bygninger
- Oprindeligt designet som før-efter sammenligningsmetode, men kan bruges som et absolut mål

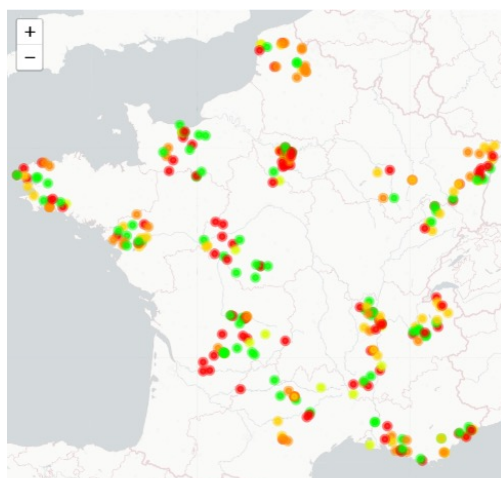

TAIL I 308 SKOLER I FRANKRIG

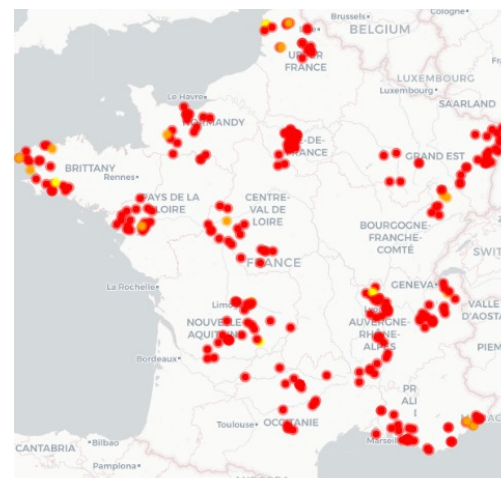
Quality of thermal environment

(T)

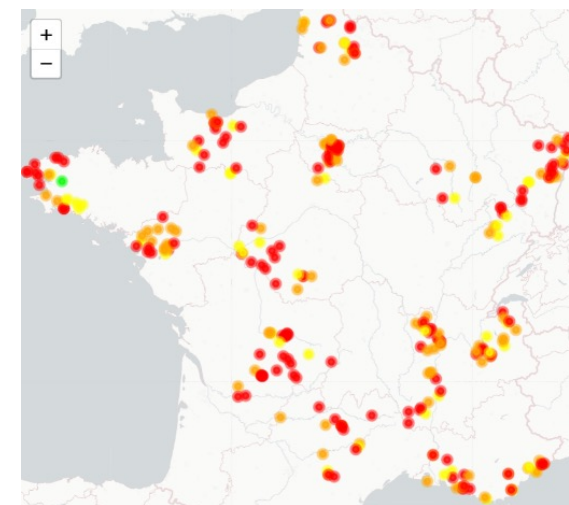
Quality of acoustic environment

(A)

IAQ

(I)

Quality of luminous environment

(L)

Sådan etablerer vi et monitoreringssystem:

1. Sensorerne

- Vi anbefaler at måle:
  - Temperatur,
  - relativ luftfugtighed,
  - CO₂-koncentration,
  - lys,
  - tilstedeværelse
- og i visse tilfælde også:
  - VOC og
  - støjniveau.

Sådan etablerer vi et monitoringsystem: 2. LoRaWAN Network

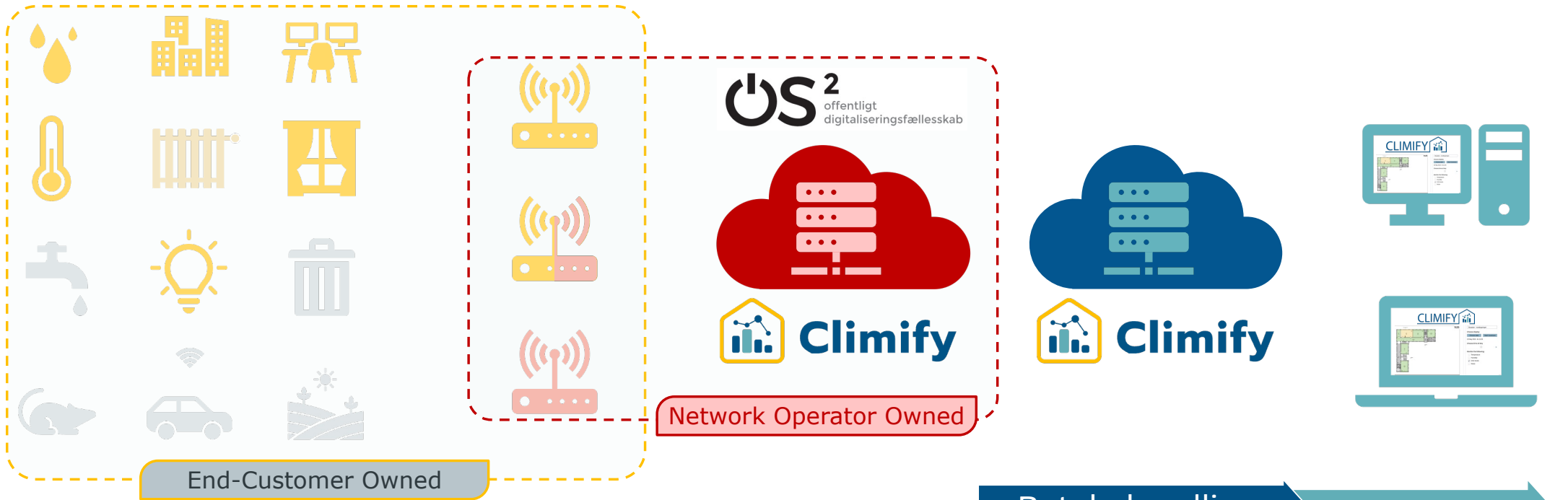
Sensorer og Aktuatorer

Gateways

Network Server

Application Server

End Customer

Data flow

Dataindsamling

Transmission

Datadistribution

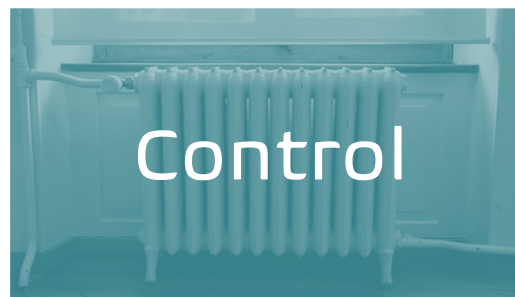
Databehandling
Dataagring

Datavisualisering

Prædiktive Human-in-the-Loop-Styring

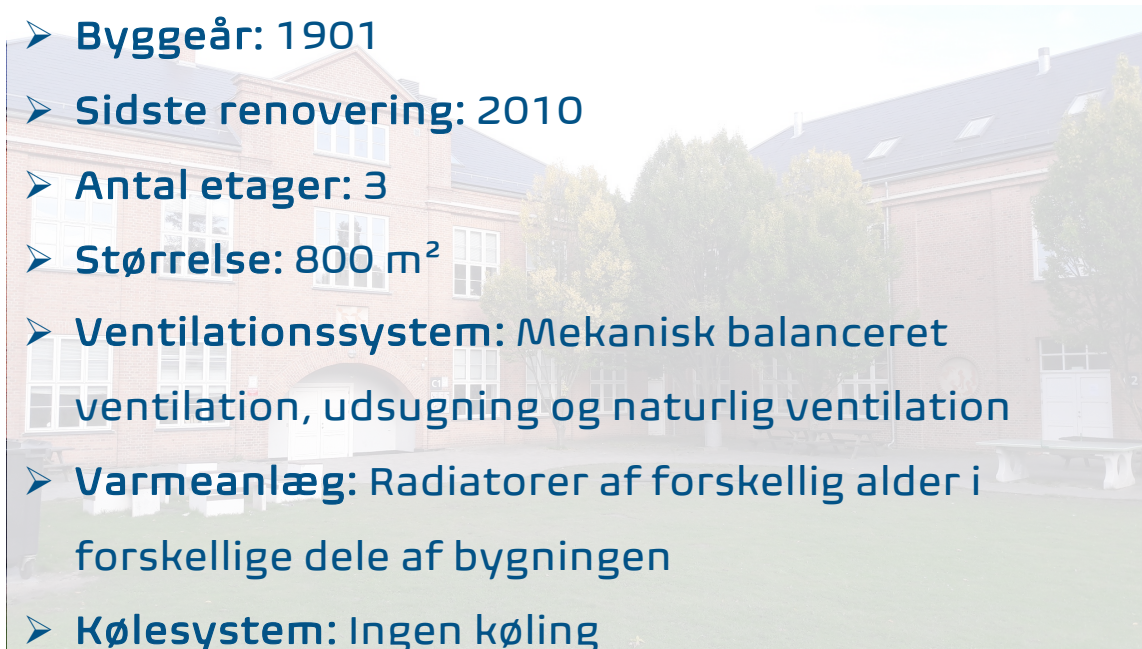
Sådan etablerer vi et monitoreringssystem: 3. Application Server

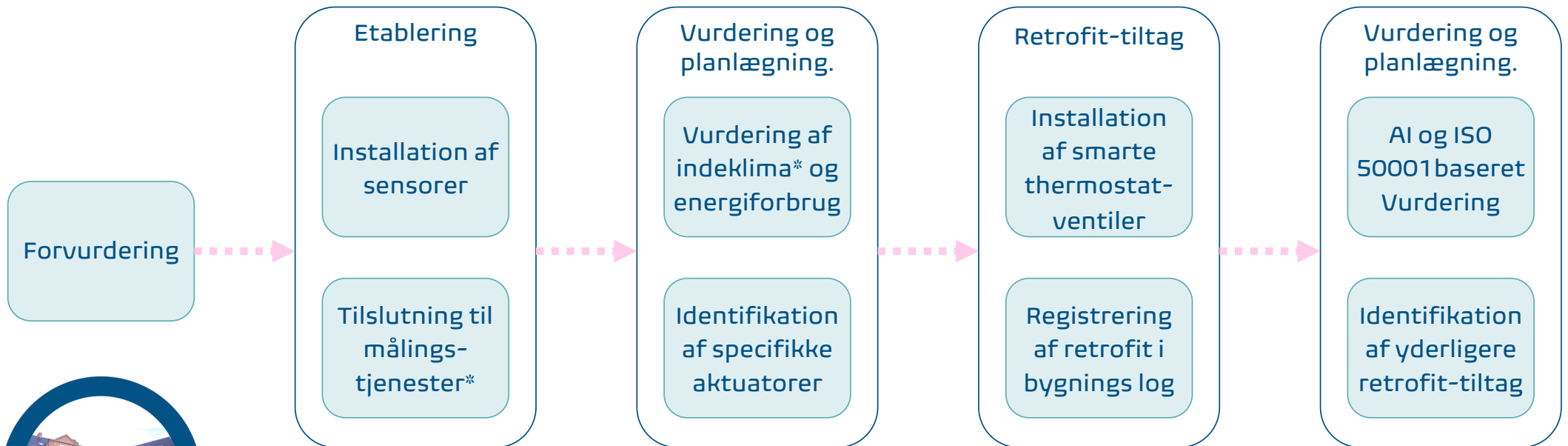
The CLIMIFY HUB, that connects all apps, mobile apps, data and APIs together.

Høje Taastrup Living Lab: Borgerskolen

- Type af Living Lab: Folkeskole
- Byggeår: 1901
- Sidste renovering: 2010
- Antal etager: 3
- Størrelse: 800 m²
- Ventilationssystem: Mekanisk balanceret ventilation, udsugning og naturlig ventilation
- Varmeanlæg: Radiatorer af forskellig alder i forskellige dele af bygningen
- Kølesystem: Ingen køling
- Bygningsstyringssystem (CTS): LTECH CTS

Timeline

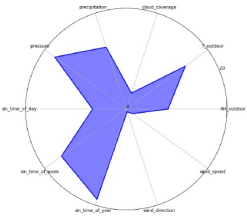
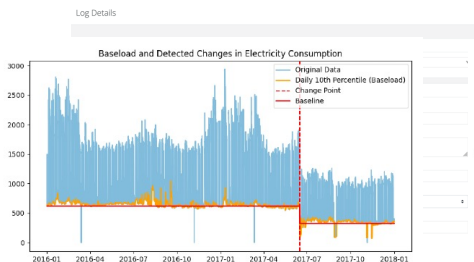
ELOVE

e.g. ElOverb

CLIMIFY - www.climify.com

BORGESKOLEN
Monitoring activity report
August 10, 2022

By
Arb
BR18, Arbejdstilsynet,
Skimmelrisiko

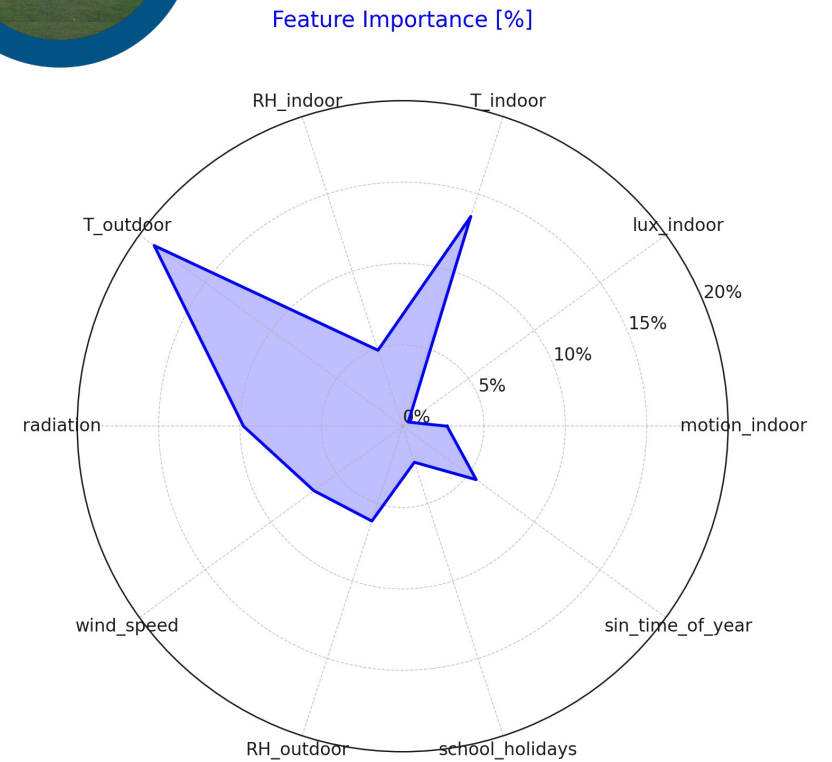
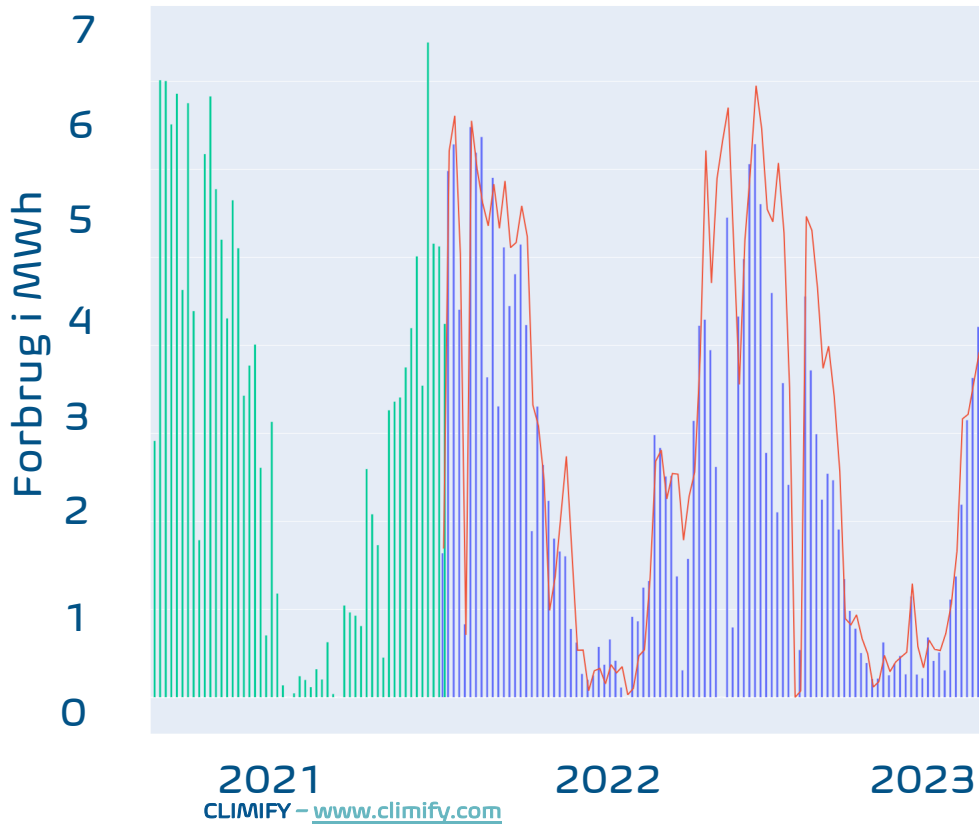

DTU
DTU Sustain
Institut for Miljø- og Ressourceteknologi

Resultater af Case Boregrskole

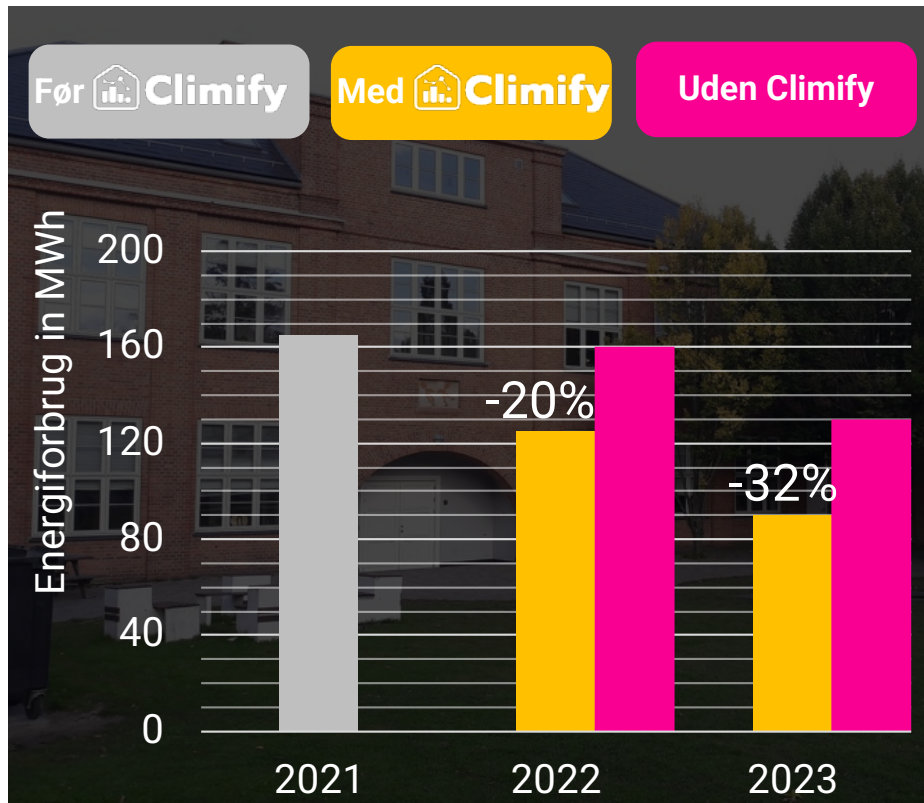
Før Climify
Med Climify
Uden Climify

Legend

- Actual District Heating consumption (MWh)
- Predicted District Heating consumption (MWh)
- Baseline District Heating consumption (MWh)

Resultater af Case Boregrskole

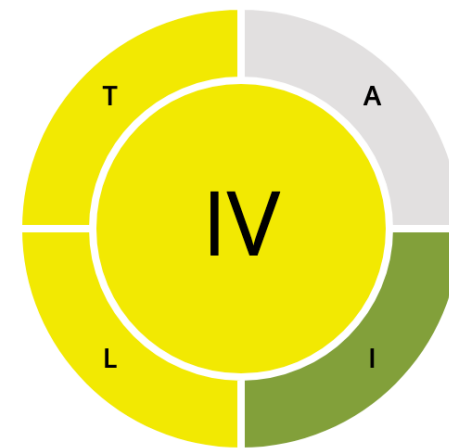
	2021	2022	2023
Fjernvarme*	110.000 kr.	83.300 kr.	60.000 kr.
Fjernvarme høj temperature straff**	12.000 kr.	0 kr.	0 kr.
Elforbrug***	80.000 kr.	72.000 kr.	72.000 kr.
Besparelser		43.300 kr.	46.600 kr.

- * Estimeret omkostning baseret på energipriserne i 2021.
- ** Estimerede besparelser baseret på HTK's interne beregninger.
- *** Estimerede besparelser baseret på HTK's interne beregninger.

Resultater af Case Boregrskole

- Hardwareomkostning: 53.000 kr.
- Installation: 10.000 kr.
- Årlig softwareafgift: 10.000 kr.
- ROI: mindre end 2 år

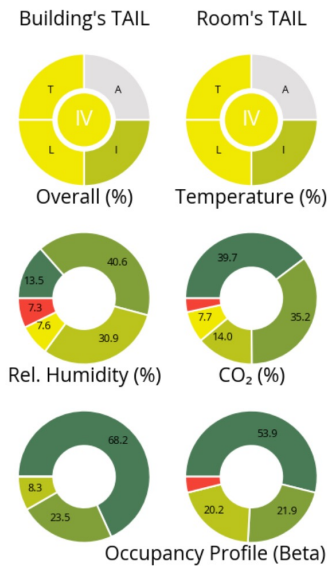

- * Estimeret omkostning baseret på energipriserne i 2021.
- ** Estimerede besparelser baseret på HTK's interne beregninger.
- *** Estimerede besparelser baseret på HTK's interne beregninger.

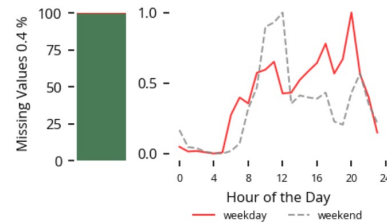
Resultater af Case Boregrskole

Office - Room Summary (1/3)

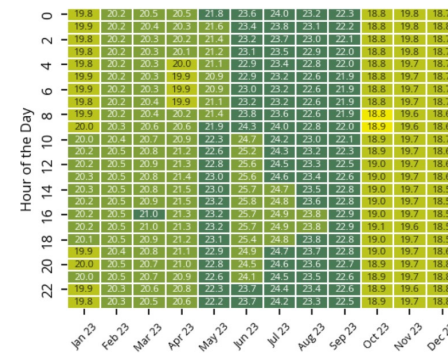

- Hardwareomkostning: 53.000 kr.
- Installation: 10.000 kr.
- Årlig softwareafgift: 10.000 kr.
- ROI: mindre end 2 år

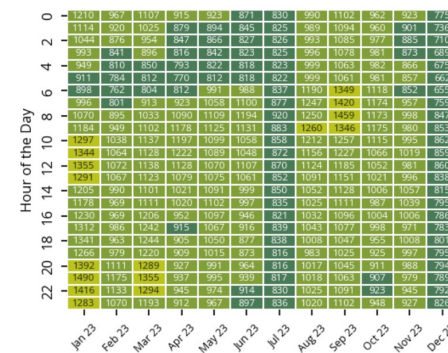

■ Category I
 ■ Category II
 ■ Category III
 ■ Category IV
 ■ Outside Categories' limits
 ■ Not Applicable

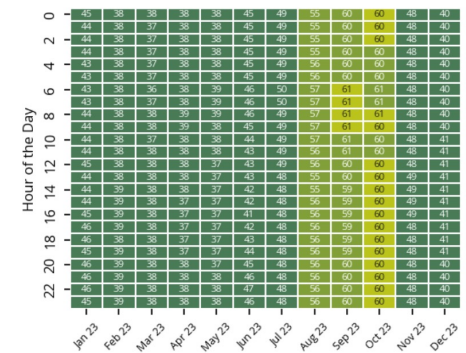
Temperature Hourly-Month Average

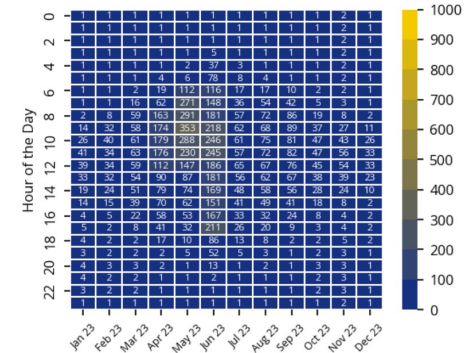
CO₂ Hourly-Month Average

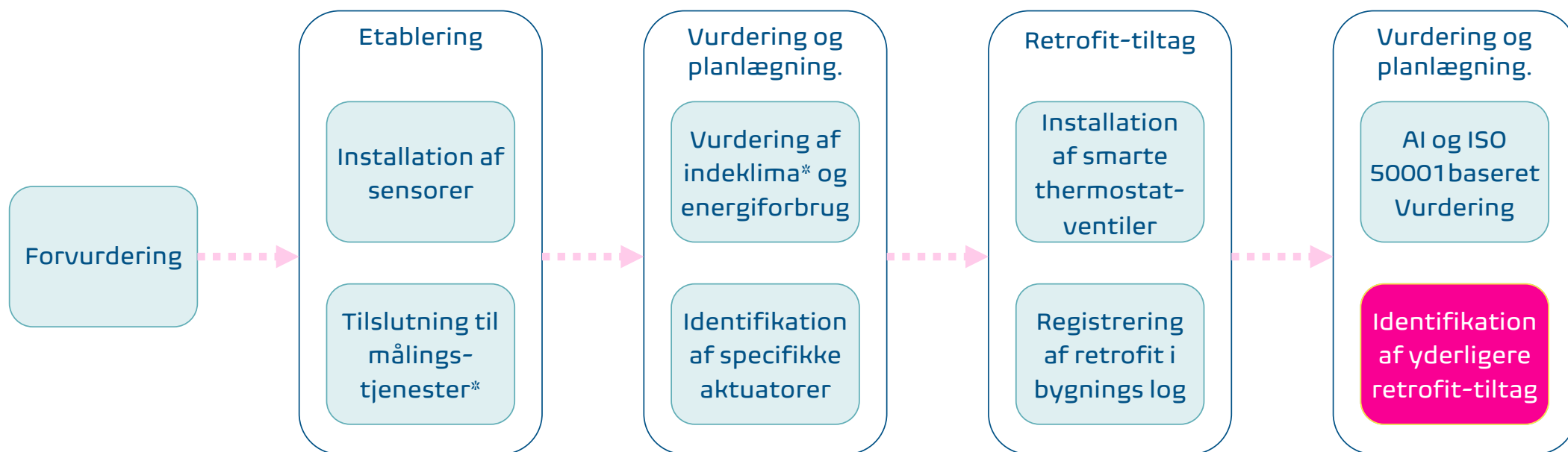
Rel. Humidity Hourly-Month Average

Illuminance Hourly-Month Average

Timeline

Tak til EUDP for støtten til projektet Human-in-the-Loop Digitalisering & Energi Management af Bygninger - [HuiL-DEMAND](#)

<https://www.byggeplads.dk/partnere/jyllands/artikler/fokus-paa-udvendige-persienner>

Hvad er fornuftige indeklimaparametre og hvordan overvåges det om bygningen overholder det?

Pawel Wargocki, DTU, Professor
Davide Calì, CLIMIFY, COE

TRY IT YOURSELF!
app.eu.climify.com
Username: **feelthecomfort**
Password: **savetheclimate**

Tak
for
i dag!

Presented by

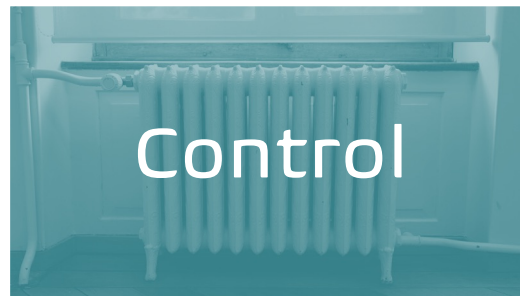
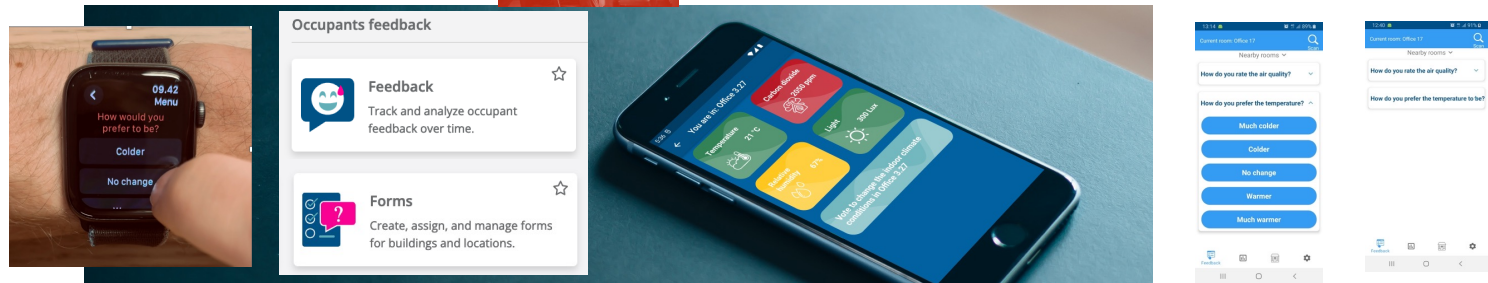
Climify

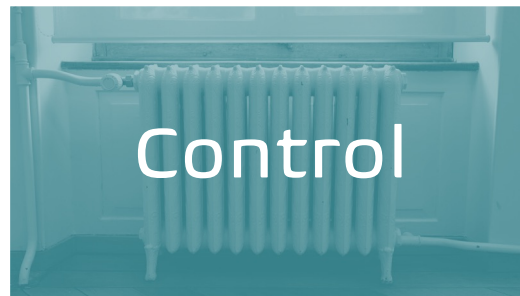
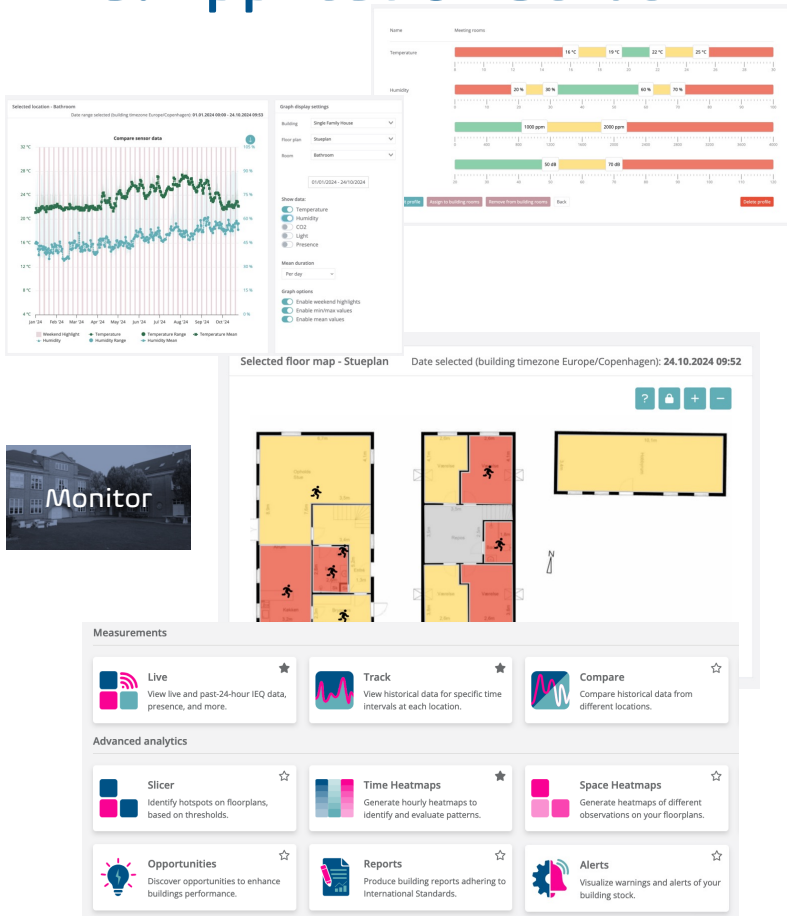
DTU Sustain

Institut for Miljø- og Ressourceteknologi

Sådan etablerer vi et monitoringsystem: 3. Application Server

Sådan etablerer vi et monitoreringsystem: 3. Application Server

Sådan etablerer vi et monitoringsystem: 3. Application Server

